

DARBA UZDEVUMS

Meliorācijas attīstības tematiskā plānojuma izstrādei

Izmantotie saīsinājumi

MK – Ministru kabinets;

RD – Rīgas dome;

RTP – Rīgas teritorijas plānojums;

RTP2006 – Rīgas teritorijas plānojums 2006. – 2018. gadam;

Stratēģija – Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030. gadam projekts;

TIAN – teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi;

TmP – tematiskais plānojums.

1. Tematiskā plānojuma nepieciešamības pamatojums

Saskaņā ar likuma „Par pašvaldībām” 15. panta pirmās daļas 2. punktu viena no pašvaldību autonomām funkcijām ir pretplūdu pasākumu īstenošana. Atbilstoši likuma „Par pašvaldībām” 14. Panta otrās daļas 1.punktam, lai izpildītu savas funkcijas pašvaldībām ir pienākums izstrādāt pašvaldības teritorijas plānojumu.

Teritorijas attīstības plānošanas likums nosaka, ka teritorijas attīstība tiek plānotā tā, lai varētu paaugstināt dzīves vides kvalitāti, ilgtspējīgi, efektīvi un racionāli izmantojot teritoriju un citus resursu. Likumā noteikts, ka visos teritorijas attīstības plānošanas līmeņos var izstrādāt tematiskos plānojumus – teritorijas attīstības plānošanas dokumentus, kuros atbilstoši plānošanas līmenim risināti specifiski jautājumi, t.sk., meliorācijas būvju izvietojums un attīstība. Teritorijas plānošana ir instruments, kas ietver ilglaicīgas darbības (plānošanu) saistībā ar meliorāciju.

Nemot vērā Stratēģijā noteiktos mērķus un uzdevumus pilsētvides jomā, Rīgas dome 2012. gada 20. novembrī ar RD lēmumu Nr. 5535 „Par Plūdu riska pārvaldības plāna Rīgas pilsētai apstiprināšanu” ir apstiprinājusi Plūdu riska pārvaldības plānu Rīgas pilsētai, kā arī ar RD 20.11.2012. lēmumu Nr. 5534 „Par Metodoloģisko vadlīniju teritorijas plānošanai applūstošajās teritorijās apstiprināšanu” ir apstiprinājusi Metodoloģiskās vadlīnijas teritorijas plānošanai applūstošajās teritorijās, kas uzdod RD Pilsētas attīstības departamentam nodrošināt vadlīniju ievērošanu, izstrādājot teritorijas attīstības plānošanas dokumentus.

TmP izstrādes nepieciešamību nosaka plānā „Plūdu riska pārvaldības plāns Rīgas pilsētai” pašvaldības noteiktais mērķis pasargāt pilsētas iedzīvotājus, apbūves teritorijas, infrastruktūru, vidi un kultūrvēsturiskās vērtības no plūdu radītiem zaudējumiem. Jau plānošanas procesā izvērtējot attīstības un apbūves iespējas plūdu riska teritorijā, kā arī paredzot aizsardzību, kur tas ir nepieciešams.

2. Tematiskā plānojuma mērķis

Integrēt „Plūdu riska pārvaldības plānu Rīgas pilsētai” RTP, nosakot prasības apbūvei un vides veidošanai plūdu (pavasara palu un jūras vēja uzplūdu, kā arī lietus gāžu un sniega kušanas plūdu) riskam pakļautajās teritorijās un teritorijās ar augstu gruntsūdens līmeni.

3. Tematiskā plānojuma uzdevumi

- 3.1. Izvērtēt plūdu (pavasara palu un jūras vēja uzplūdu, kā arī lietus gāžu un sniega kušanas plūdu) scenārijus, noteikt konkrētu scenāriju t.i., teritorijas, kuru pasargāšanai plānojami pretplūdu pasākumi, kā arī pretplūdu aizsardzības pasākumus šo teritoriju pasargāšanai no plūdiem.
- 3.2. Precizēt RTP2006 Meliorācijas attīstības plānu un noteikt teritorijas, kuru apbūvei plānojami kompleksi meliorācijas pasākumi, kā arī saglabājamās un atjaunojamās pašvaldības nozīmes ūdensteces.
- 3.3. Izstrādāt nosacījumus apbūvei un vides veidošanai plūdu riskam pakļautajās teritorijās un teritorijās ar augstu gruntūdens līmeni.
- 3.4. Izstrādāt kritērijus pretplūdu un meliorācijas pasākumu realizācijas prioritāšu noteikšanai.
- 3.5. Noteikt prioritātes pretplūdu un meliorācijas pasākumu realizācijai.

4. Tematiskā plānojuma izstrādes metodika, izstrādes posmi un process

- 4.1. Sagatavot kartogrāfisko materiālu Rīgas applūstošo teritoriju ar 1% un 10% varbūtību pavasara palu un jūras vēja uzplūdu ietekmju attēlošanai un teritorijām ar augstu gruntsūdens līmeni.
- 4.2. Sagatavot kartogrāfisko materiālu lietus gāžu sniega kušanas ietekmē applūstošo teritoriju atspoguļošanai lietus gāžu un sniega kušanas plūdu riskam pakļautās teritorijas (mūsdienē situācija ar 10% varbūtību).
- 4.3. atbilstoši sagatavotajiem materiāliem precizēt RTP2006 Meliorācijas attīstības plānu
- 4.4. Izveidot darba grupu TmP izstrādei kopā ar:
 - 4.4.1. RD Mājokļu un vides departamentu – pretplūdu risinājumi;
 - 4.4.2. RD Satiksmes departamentu – pretplūdu risinājumu integrēšana satiksmes infrastruktūras attīstībā;
 - 4.4.3. RD Īpašuma departamentu – pašvaldības funkciju nodrošināšana;
 - 4.4.4. Rīgas pilsētas būvvaldi – plānošanas un arhitektūras uzdevumā iekļaujamās prasības, to izpildes kontrole.
- 4.5. Organizēt darba grupu sanāksmes:
 - 4.5.1. Informēt iesaistītās institūcijas par TmP izstrādes koncepciju;
 - 4.5.2. Diskusija par TmP saturu un nepieciešamajiem uzlabojumiem;
 - 4.5.3. Izstrādāt nosacījumus apbūvei un vides veidošanai plūdu riskam pakļautajās teritorijās.
- 4.6. Dokumentu noformēt kā kartogrāfisko materiālu ar pievienotu paskaidrojuma rakstu.

5. Plānotā sadarbība ar citām Rīgas domes struktūrvienībām;

- 5.1. RD Mājokļu un vides departaments.
- 5.2. RD Satiksmes departaments.
- 5.3. RD Īpašuma departaments.
- 5.4. Rīgas pilsētas būvvalde.
- 5.5. Pašvaldības SIA „Rīgas ūdens”.

6. Plānotā sadarbība ar valsts un citām organizācijām

Dabas aizsardzības pārvalde.

7. Tiesību akti

- 7.1. Attīstības plānošanas sistēmas likums.
- 7.2. Likums „Par pašvaldībām”.
- 7.3. Teritorijas attīstības plānošanas likums.
- 7.4. Sabiedrības vajadzībām nepieciešamā nekustamā īpašuma atsavināšanas likums.
- 7.5. Aizsargjoslu likums.
- 7.6. Likums „Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām”.
- 7.7. Zvejniecības likums.
- 7.8. Meliorācijas likums.
- 7.9. Vides aizsardzības likums.
- 7.10. Ūdens apsaimniekošanas likums.
- 7.11. MK 16.10.2012. noteikumi Nr. 711 „Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem”.
- 7.12. MK 03.06.2008. noteikumi Nr. 406 „Virszemes ūdensobjektu aizsargjoslu noteikšanas metodika”.
- 7.13. MK 20.02.2007. noteikumi Nr. 131 „Aizsargjoslu noteikšanas metodika ap aizsprostiem”.
- 7.14. MK 04.08.1998. noteikumi Nr. 284 „Ūdenstilpju un ūdensteču aizsargjoslu noteikšanas metodika”.
- 7.15. MK 12.07.2011. noteikumi Nr. 549 „Noteikumi par ūdens objektiem, kuru hidroloģiskais režīms ir regulējams ar hidrotehniskajām būvēm”.
- 7.16. MK 31.05.2011. noteikumi Nr. 418 „Noteikumi par riska ūdensobjektiem”.
- 7.17. MK 24.11.2009. noteikumi Nr. 1354 „Noteikumi par sākotnējo plūdu riska novērtējumu, plūdu kartēm un plūdu riska pārvaldības plānu”.
- 7.18. MK 02.05.2012. noteikumi Nr. 306 „Noteikumi par ekspluatācijas aizsargjoslas ap meliorācijas būvēm un ierīcēm noteikšanas metodiku lauksaimniecībā izmantojamās zemēs un meža zemēs”.
- 7.19. MK 16.03.2010. noteikumi Nr. 261 „Meliorācijas sistēmu un hidrotehnisko būvju būvniecības kārtība”.
- 7.20. MK 23.08.2005. noteikumi Nr. 631 „Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 224-05 "Meliorācijas sistēmas un hidrotehniskās būves”.
- 7.21. RD 20.12.2005. saistošie noteikumi Nr. 34 „Rīgas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi”.

8. Citi izejas materiāli

- 8.1. LIFE + projekts „Rīgas pilsētas virszemes ūdeņu ietekmju novērtēšana, novēršana un ekoloģiskā stāvokļa uzlabošana” jeb “RĪGA PRET PLŪDIEM” (pieejams www.rigapretpludiem.lv).
- 8.2. Rīgas vides programma 2011. – 2017. gadam projects (pieejama RD Pilsētas attīstības departmantā).
- 8.3. Plūdu riska novērtēšanas un pārvaldības nacionālā programma 2008.-2015. gadam.
- 8.4. RD 20.11.2012. lēmums Nr. 5535 „Par Plūdu riska pārvaldības plāna Rīgas pilsētai apstiprināšanu” (pieejams RD Pilsētas attīstības departmantā).

- 8.5. RD 20.11.2012. lēmums Nr. 5534 „Par Metodoloģisko vadlīniju teritorijas plānošanai applūstošajās teritorijās apstiprināšanu” (pieejams RD Pilsētas attīstības departamentā).
- 8.6. Rīgas akvatoriju krastmalu attīstības studija (2011) pieejama RD Pilsētas attīstības departamentā).
- 8.7. Priekšlikumi un rekomendācijas Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas teritorijas izmantošanas apbūves noteikumu grozījumiem ūdens teritoriju un krastmalu izmantošanai (2010) (pieejami www.sus.lv).
- 8.8. Rīgas pilsētas degradēto objektu un teritoriju revitalizācijas programma (2009) (pieejams www.sus.lv).
- 8.9. Stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējums Rīgas teritorijas plānojuma 2006.-2018. gadam, ar grozījumiem (2008, 2009) (pieejams RD Pilsētas attīstības departamentā).
- 8.10. Ekoloģiskā stāvokļa novērtējums: Daugavas ūdensteču analīze, Daugavas lejtecē, Ķīšezerā (2005) (pieejams RD Mājokļu un vides departamentā).
- 8.11. RD Mājokļu un vides departamenta „Rīgas pilsētas virszemes ūdens objektu apsaimniekošanas koncepcija 2008.-2013. gadam” (pieejama RD Mājokļu un vides departamentā).
- 8.12. Daugavas upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāns 2010.-2015. gadam (pieejams www.varam.gov.lv/lat/darbibas_veidi/udens_aizsardziba/_upju_baseini/).
- 8.13. RD saistošo noteikumu „Daugavas un Ķīšezerā akvatoriju ekspluatācijas noteikumi” projekts (pieejams RD Mājokļu un vides departamentā).
- 8.14. RD saistošo noteikumu „Juglas ezera ekspluatācijas noteikumi” projekts (pieejams RD Mājokļu un vides departamentā).

9. Tematiskā plānojuma rezultātu saturs

- 9.1. Kartē attēlotas plūdu (pavasara palu un jūras vēja uzplūdu) riskam pakļautās teritorijas (tuvās nākotnes situācija ar 1% un 10% varbūtību).
- 9.2. Kartē attēloti pretplūdu pasākumi plūdu (pavasara palu un jūras vēja uzplūdu) riskam pakļauto teritoriju (tuvās nākotnes situācija ar 1% un 10% varbūtību) aizsardzībai.
- 9.3. Kartē noteiktas pretplūdu pasākumu realizēšanas prioritātes, t.i., prioritāri un sekundāri aizsargājamās plūdu (pavasara palu un jūras vēja uzplūdu) riskam pakļautās teritorijas (tuvās nākotnes situācija ar 1% un 10% varbūtību).
- 9.4. Kartē attēlotas plūdu (lietus gāžu un sniega kušanas plūdu) riskam pakļautās teritorijas (mūsdienu situācija ar 10% varbūtību) un teritorijas ar augstu (0m – 2m) gruntsūdens līmeni.
- 9.5. Precizēts RTP2006 Meliorācijas attīstības plāns un noteiktas teritorijas, kuru apbūvei plānojami kompleksi meliorācijas pasākumi un attēlotas saglabājamās un atjaunojamās pašvaldības nozīmes ūdensteces.
- 9.6. Izstrādāti nosacījumi apbūvei un vides veidošanai plūdu riskam pakļautajās teritorijās.
- 9.7. Izstrādāti nosacījumi apbūvei un vides veidošanai pašvaldības nozīmes ūdensteču pieguļošās teritorijās un teritorijās ar augstu gruntsūdens līmeni.
- 9.8. Kartē attēlotas konkrētas teritorijas, kas rezervējamas valsts un pašvaldības funkciju nodrošināšanai, t.i., pretplūdu (pavasara palu un jūras vēja uzplūdu) pasākumu realizēšanai.
- 9.9. Kartē integrēti risinājumi, kas iegūti izstrādājot citus TmP (piemēram, renaturalizējamie ūdensobjekti).

10. Tematiskā plānojuma noformēšana

- 10.1. Paskaidrojuma raksts.
- 10.2. Grafiskā daļa.
- 10.3. Priekšlikumi TIAN.

11. Kas tiks iestrādāts Rīgas teritorijas plānojumā

11.1. Grafiskā daļa:

11.1.1. Plūdu (pavasara palu un jūras vēja uzplūdu) riskam pakļautās teritorijas (tuvās nākotnes situācija ar 1% varbūtību) un pasākumi plūdu (pavasara palu un jūras vēja uzplūdu) riskam pakļauto teritoriju (tuvās nākotnes situācija ar 1% un 10% varbūtību) aizsardzībai;

11.1.2. Pretplūdu pasākumu realizēšanas prioritātes, attēlojot prioritāri un sekundāri aizsargājamās plūdu (pavasara palu un jūras vēja uzplūdu) riskam pakļautās teritorijas (tuvās nākotnes situācija ar 1% un 10% varbūtību);

11.1.3. Plūdu (lietus gāžu un sniega kušanas plūdu) riskam pakļautās teritorijas (mūsdienu situācija ar 10% varbūtību) un teritorijas ar augstu (0m – 2m) gruntsūdens līmeni.

11.1.4. Saglabājamās pašvaldības nozīmes ūdensteces jeb grāvji;

11.1.5. Konkrētas teritorijas, kas rezervējamas valsts un pašvaldības funkciju nodrošināšanai, t.i., pretplūdu (pavasara palu un jūras vēja uzplūdu) pasākumu realizēšanai.

11.2. TIAN:

11.2.1. Nosacījumi apbūvei un vides veidošanai plūdu riskam pakļautajās teritorijās;

11.2.2. Nosacījumi apbūvei un vides veidošanai pašvaldības nozīmes ūdensteču pieguļošās teritorijās;

11.2.3. Nosacījumi apbūvei un vides veidošanai teritorijās ar augstu gruntsūdens līmeni.

12. Sasaiste ar citiem tematiskajiem plānojumiem

TmP risinājumos nodrošināt sasaisti ar pārējiem RTP izstrādes ietvaros sagatavotajiem TmP.

13. Sabiedrības līdzdalības pasākumi

Sabiedrības līdzdalību nodrošināt atbilstoši RTP Darba uzdevuma 5.punktā minētajam, kā arī pirms TmP apstiprināšanas iepazīstināt sabiedrību ar izstrādāto TmP.

14. Tematiskā plānojuma izstrādes termiņš

TmP izstrādes ilgums atbilstoši RTP Darba uzdevumā noteiktajam laika grafikam.

Direktora p.i.

Dz. Balodis

Rīgas domes
Pilsētas attīstības departamenta
Pilsētvides attīstības pārvaldes vadītāja,
direktora vietniece pilsētvides attīstības
jautājumos

I. PURMALE

5

26.09.2013